

Mejeribruget i Danmark i 1949.

Af professor H. M. Jensen.

1. del af årsoversigten, der omhandlede mælkeproduktionen, mejeriernes tekniske forhold, byernes forsyning med mælk samt smørproduktionen, fandtes i hæfte 7.

Ostproduktionen.

Efter opgørelse foretaget af De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation fremstilledes i 1949 ialt 74,7 mill. kg ost og kasein. Den samlede mængde ligger 3,5 mill. kg over produktionen i 1948; men ser man på forholdet mellem de to produkter, vil man finde en forskydning, således at kaseinfabrikationen er gået tilbage med 3,2 mill. kg eller 22 pct., medens ostproduktionen samtidig steg med 6,7 mill. kg eller 11,8 pct.

Danmarks produktion samt ind- og udførsel af ost (i 1000 kg).

År	Produktion	Indførsel	Udførsel	Overskuds- udførsel	Kasein- udførsel
1914		480	500	20	348
1918		—	3 113	3 113	76
1921		246	12 541	12 295	8
1931	25 400	276	4 274	3 998	39
1936	33 200	28	9 529	9 501	1139
1937	30 700	23	9 375	9 352	1997
1938	35 700	14	9 110	9 096	764
1939	32 900	10	9 590	9 580	734
1940	30 800	—	8 930	8 930	380
1941	29 100	—	6 032	6 032	358
1942	32 900	—	4 687	4 687	794
1943	40 600	—	2 187	2 187	275
1944	39 100	—	1 724	1 724	—
1945	46 600	—	3 044	3 044	36
1946	58 600	—	10 567	10 567	2203
1947	58 100	—	13 369	13 369	3803
1948	71 200	—	12 824	12 824	5068
1949	74 700	—	25 620	25 620	2873

Forskydningen fra kasein til ost, som de anførte tal illustrerer, skyldes svigtende priser på det førstnævnte produkt. Prislefaldet gjorde fabrikationen urentabel, og flere af de mejerier, der tidligere havde været indstillet på at udnytte leverandørernes overskydende skummetmælk til kasein, kastede sig over ostelavningen. Dette er en af årsagerne til den betydelige stigning i mængden af produceret ost, der fandt sted i 1949; men andre forhold har været medvirkende. Således må der ud over den forøgelse, som kan forklares ved den almindelige opgang i mælkeproduktionen, regnes med, at flere ostemejerier har fået afsluttet moderniseringer med øget kapacitet til følge, og endelig har de bedre byggemuligheder medført, at mejerier, der ikke tidligere har haft lejlighed hertil, er blevet i stand til at sætte en osteproduktion i gang. At dømme efter vedtagelser, som refereres fra mejerigeneralforsamlinger, vil flere følge efter. Desuden er de første andelsosterier ved at indlede driften, så betingelsen for yderligere forøgelse af produktionen vil ikke mangle i fremtiden.

Den i 1949 skete udvidelse af osteproduktionen er faldet på de federe typer, ved hvis fremstilling økonomien har været bedst. Også hensyn til afsætningen spiller her en rolle, idet disse typer foretrækkes både til eksport og hjemmesalg. Hjemmesalget beregnet som lagret ost opgives for 1949 til ca. 28 mill. kg og eksporten til 25,9 mill. kg. Medens eksporten lå 13,1 mill. kg eller 102 pct. over foregående års og er den største, dansk mejeribrug nogensinde har haft, bevæger hjem-

Produktionen af de enkelte ostetyper (mill. kg).

Type	1949	1948	1947	1946	1945	1939
Skimmeloste, roquefort, gorgonzola .	8,8	7,1	5,2	4,8	3,0	4,2
45 +	35,5	30,4	18,8	22,0	0,02	12,7
40 +	3,4	5,4	7,0	11,1	13,2	0,9
30 +	11,4	8,1	6,2	7,2	6,5	5,8
20 +	4,2	5,5	7,8	6,2	20,4	7,6
10 +	0,1	0,1	0,4	0,6	0,5	0,9
Skummetmælk	0,03	0,05	0,1	0,1	0,1	} 0,8
Kasein og kvarg ..	11,3	14,5	12,6	6,6	2,9	
	74,7	71,2	58,1	58,6	46,6	32,9

meforbruget sig tilbage mod den stilling, det havde før krigen. Sidste år skete en formindskelse med 7 mill. kg eller 20 pct. i sammenligning med 1948. Nedgangen, der muligvis hænger sammen med en lettelse i adgangen til indkøb af kød og andre pålægsvarer, må betragtes som alvorlig, men alligevel blev ingen særlige foranstaltninger truffet til dens imødegåelse. Dette kan synes mærkeligt, da hjemmemarkedet trods eksportens stigning stadig vil være det egentlige grundlag for en dansk osteproduktion. Den rette fremgangsmåde til hjemmemarkedets opretholdelse, som kan samle de interesserede parter, ser ud til at være vanskelig at finde.

Skønt osteeksporten i 1949 udvidedes meget betydeligt, formåede afsætningen ikke at holde skridt med årets produktion, og såvel mejeriernes som grossisternes lagerbeholdninger voksede derfor stærkt. En overgang gav lagerbeholdningernes forøgelse anledning til visse tegn på nervøsitet hos de osteproducerende mejerier, men da der på den tid, hvor mælke-

Oversigt over den danske osteeksports fordeling (1000 kg).

	1949	1948	1947	1946	1939
England	4 834	2 975 ¹⁾	5 761 ¹⁾	2 336	1 162
Tyskland	12 024 ²⁾	554 ²⁾	—	—	5 387
Rusland	—	757	234	1 013	—
Norge	200	199	255	251	80
Sverige	2 954	2 275	1 719	612	489
Frankrig	618 ³⁾	210 ³⁾	54	—	—
Belgien	636 ⁴⁾	2 762 ⁴⁾	2 601 ⁴⁾	1 095	—
Schweiz	97	119	652	450	—
U. S. A.	633	582	1 056	1 362	1 820
Czekoslovakiet ..	—	20	238	449	—
Italien	94	16	—	104	—
Gaveforsendelser .	285	255	340	624	—
Andre	3 245	2 100	459	2 271 ⁵⁾	651
	25 620	12 824	13 369	10 567	9 589

1) Inklusive leverancer til besættelsesstyrkerne i Tyskland.

2) Heraf til fælleszonen i 1949 10 378 tons, i 1948 433 tons. Til den russiske zone i 1949 1 646 tons, i 1948 121 tons.

3) Inklusive leverancerne til franske besiddelser.

4) Inklusive leverancerne til Luxembourg.

5) Inklusive 2 100 tons til UNRRA.

mængden begyndte at stige, skete en betydelig forøgelse af eksporten, især til Tyskland, bevarede roen, og paniksalg blev undgået. I det hele taget må tysklandseksportens udvikelse tages som det mest bemærkelsesværdige træk i udviklingen.

Som det fremgår af hosstående oversigt, der er udarbejdet efter opgørelse af De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation, nåede Tyskland i 1949 at aftage et kvantum svarende til 46,4 pct. af den samlede eksport. England indtager andenpladsen, og Sverige står som nummer tre mellem aftagerne af dansk ost, idet de to lande har modtaget henholdsvis 18,6 og 11,4 pct. af den udførte mængde. Belgien, der de foregående år har været en god køber, svigtede i den sidste del af det forløbne år, og grunden er ligesom for smørrets vedkommende Benelux-ordningen. Mellem de mange aftagere, der i oversigten samles i gruppen »Andre lande«, kan der være grund til at nævne Østrig og Grækenland. På det første af disse markeder afsattes 933 tons ost, og det andet aftog 1070 tons i 1949.

Tyskland har det sidste år modtaget nogen kvarg fra Danmark, og desuden er der til dette land samt til Sverige udført ret betydelige mængder 30 + ost; men ellers har hoyedparten af eksporten bestået af fast ost med 45 pct. fedt i tørstoffet. I England søges den danske »schweizer« nu af Landbrugsministeriets Osteeksportudvalg indarbejdet under det mærkværdige navn »Samsoe Cheese«; men ellers er det »Blue Cheese«, Roquefort-osten og gorgonzolaen, som har betydning på det engelske marked, og der vinder almindelig anerkendelse. «Blue Cheese» er også eksporteret til U. S. A., hvor den har formået at vække forbrugernes interesse; men dette lands todsatser svarer for denne ostetype til 25 pct. af værdien, og det bringer prisen op i en højde, som ligger betydeligt over de almindelige amerikanske ostepreiser, hvilket virker stærkt hæmmende på efterspørgselen. Også små mængder emmentaler og dansk schweizer er, nærmest forsøgsvis, afsendt til Amerika i årets løb; men om disse ostetypers muligheder for at vinde indpas foreligger endnu intet afgørende.

Hvad eksportostens kvalitet angår, er fremgang opnået i de senere år, og eksportkontrollen er her ikke uden betydning; men det diskuteres stadig, om der ved denne skal foretrækkes en bestemt ostetype, som så søges indarbejdet, eller om typer skal tilpasses efter de forskellige markeders ønsker. Deltagelsen i eksportkontrollen er iøvrigt voksende. Ved udgangen af 1949 havde 20 mejerier erhvervet ret til brug af lurmærket ved fremstilling af Roquefort-ost, og 221 mejerier måtte benytte det til anden ost. 82 firmaer havde samtidig opnået landbrugsministeriets autorisation til handel med lurmærket ost.

Da produktionsstigningen og forøgelsen af lagerbeholdningerne begyndte at gøre sig gældende, ophævede prisdirektoratet med virkning fra 29. juni 1949 maksimalpriserne på ost. For at yde mejerierne vejledning påbegyndte et fællesudvalg dannet af de interesserede producentforeninger derefter ansættelsen af en ostenotering. Imidlertid stillede priskontrolrådet sådanne krav med hensyn til binding af de pågældende foreningers bestyrelser, at noteringsansættelsen måtte opgives den 21. oktober. I stedet bringer »Mælkeritidende« nu, ligesom tilfældet var før krigen, ugentlige oplysninger om de priser, indberettende mejerier opnår ved en gros salg til hjemmemarkedet.

Ostepriser 1949 (øre pr. kg).

Type	Maksimalpriser den 30. juni	»Mælkeritidende«s priser den 29. december
45 +	340—394	325—371
40 +	315—367	302
30 +	251—296	255—280
20 +	212—253	205—226
10 +	172—209	—

Ved årets slutning kunne mejerierne for 45 + fast ost, paraffineret og 10 uger gammel, opnå en pris af 362 øre pr. kg til centraleksport. Roquefort-ost i 7—10 ugers alderen betales med 420 øre pr. kg. Til de anførte priser kommer yderligere tillæg for fragt og vejning samt for de faste oste desuden emballagetillæg.

Kaseinproduktionen har som foran omtalt i 1949 været ude for en betydelig tilbagegang. Der anvendtes ved fabrikationen ialt 124 mill. kg skummetmælk, og heraf fremstilledes ialt 11 328 000 kg råkasein og kvarg med ca. 35 pct. tørstof, hvilket er 3 198 000 kg eller 22,1 pct. mindre end i 1948. De 11 328 000 kg råkasein svarer til 2 734 000 kg tørret kasein med 10—12 pct. vand.

Kaseinproduktionen i 1000 kg (tørret kasein).

	1949	1948	1947	1946	1945
Foderkasein	7	6	10	10	490
Løbekasein	268	890	2 047	1 350	24
Syrekasein	2 459	4 578	2 247	1 180	548
Tekstilkasein	0	0	2	60	30

Af de fremstillede produkter er det stadig syrekaseinet, der spiller hovedrollen. Tekstilkasein er ikke produceret siden 1946, og foderkaseinets betydning har efter krigens ophør været forsvindende. Ifølge »Handelsstatistiske Meddelelser« udgjorde kaseineksporten i 1949 ialt 2 872 800 kg, hvis værdi androg 10,1 mill. kr. Samtidig indførtes 24 500 kg kasein til landet. Betalingen herfor var 77 000 kr.

Maksimalprisen for syrekasein, der har været gældende siden 30. juli 1942, ophævedes ved prisdirektoratets bekendtgørelse af 29. juni 1949.

Mælkekonserves.

Som sædvanligt er oplysningerne om forholdene indenfor mælkekonservesindustrien meget sparsomme; men det fremgår dog, at beskæftigelsen i 1949 har været god, og omsætningen stærkt forøget i sammenligning med foregående års. I 1948 anvendtes 76 mill. kg sødmælk ved produktionen, og i 1949 var mængden steget til 87 mill. kg. Derudover benyttes skummetmælk, men det anvendte kvantums størrelse kan ikke nærmere angives.

Størsteparten af de produkter, kondenseringsfabrikkerne fremstiller, går til eksport, og »Handelsstatistiske Meddelelser« bringer de i efterfølgende oversigt anførte oplysninger

Eksporten af mælkeprodukter.

Varens art	1949		1948	
	Mængde (tons)	Værdi (1000 kr.)	Mængde (tons)	Værdi (1000 kr.)
Mælk og fløde uden særlig behandling	18 804,8	16 681	17 318,5	14 427
Mælk og fløde, kondenseret m. m.	38 925,1	63 160	27 445,6	52 685
Tørmælk, mælkepulver	7 680,7	27 759	2 355,5	11 236

om de udførte mængder og udførselsvarernes værdi. Tallene giver et indtryk af, at mælkekonservesindustrien yder et ikke ubetydeligt bidrag, når det gælder indtjening af fremmed valuta til landet.

Mejeriernes driftsforhold.

Mejeriernes driftsmæssige forhold er i *Tidsskrift for Landøkonomi* gennem en meget lang årrække søgt belyst på grundlag af fire veldrevne andelsmejeriers regnskaber. Disse er igen i år stillet til rådighed for årsoversigtens forfatter, som derfor bringer de pågældende virksomheders ledere sin bedste tak. Da de fire mejerier ligger i forskellige egne af landet og er uensartede, hvad størrelse og driftsform angår, vil en iagttagelse af regnskabernes oplysninger give et godt indtryk af vilkårene, hvorunder de enkelte bedrifter i årets løb har arbejdet, ligesom de vil tjene til fuldstændiggørelse af den omtale af de almindelige produktionsmæssige forhold, der allerede er givet.

Gennemgangen af mejeriregnskaberne sker i den sædvanlige orden, idet der indledes med oplysninger fra et fynsk mejeri med ostelavning. Efter disse følger regnskabsudtog fra et stort jydsk ostemejeri samt fra et vestjydsk mejeri, og der afsluttes med uddrag af regnskabet fra et mejeri, som sælger en betydelig del af sin mælkemængde til kondensering.

Regnskabsudtog fra et fynsk andelsmejeri med ostelavning.

Regnskabsåret går fra 1. oktober 1948 til 30. september 1949.

Sammenlignes med det nærmest foregående år, viser mejeriets sidste regnskab, at den indvejede mælkemængde er

År	Mælkemængde	Forbrug til 1 kg smør
1914	4 377 500 kg	25,5 kg mælk
1919	2 290 800 »	25,2 » »
1939	5 280 829 »	22,5 » »
1948	3 493 971 »	22,8 » »
1949	4 327 752 »	21,8 » »

steget med 23,9 pct. i 1949; men den ligger endnu 18,1 pct. under, hvad der behandlede i 1939. Sødmælkens fedtindhold er steget fra 3,88 pct. i 1948 til 3,95 pct. i 1949, og denne stigning er fulgt af en nedgang i forbruget, der er dalet fra 22,8 til 21,8 kg mælk til 1 kg smør. Som regnskabet's hovedresultat kan iøvrigt anføres, at der opnåedes en smørpris på 652 øre pr. kg, og at nettoprisen pr. kg sødmælk, der i 1948 var 37,63 øre, i 1949 nåede op på 38,92 øre.

Mejeriet fører særligt osteregnskab, og af dette fremgår, at ostelavningen har været betydelig større i sidste end i foregående år, idet der ialt er anvendt 471 800 kg skummetmælk samt 1 360 025 fedtenheder mere inden for denne produktionsgren.

Osteregnskabet.

Indtægt:

Der er solgt ost for	566 964,30 kr.
Der er solgt valle for	30 121,93 »
Beholdning 1. oktober 1949	49 722,40 »
Ialt	<u>646 808,63 kr.</u>

Udgift:

Brugt til ost: 2 239 100 kg skummetmælk	273 497,90 kr.
Brugt til ost: 4 055 880 fedtenheder = 46 089 kg smør	279 578,50 »
Omkostninger	48 732,25 »
Beholdning 1. oktober 1948	44 999,98 »
Ialt	<u>646 808,63 kr.</u>

Ved ostelavningen har mejeriet udbragt skummetmælken i 12,2 øre pr. kg, og dette må betegnes som et tilfredsstillende resultat, idet Kontoret for Mejeri-Drifts-Statistik i sin foreløbige opgørelse beregner den gennemsnitlige skummetmælknøtning for samme periode til 11,02 øre pr. kg. I 1948 var

den gennemsnitlige pris, som mejeriet betalte for skummetmælken til ost, 13,6 øre pr. kg.

Regnskabsudtog fra et stort jydsk andelsmejeri med ostelavning.

Regnskabsåret går fra 1. oktober 1948 til 29. september 1949.

År	Mælkemængde	Forbrug til 1 kg smør
1914	5 674 838 kg	25,4 kg mælk
1919	2 697 358 »	24,6 » »
1939	8 142 352 »	22,0 » »
1948	6 211 647 »	22,4 » »
1949	6 921 599 »	21,6 » »

Medens mejeriets mælkemængde det foregående år viste en nedgang på 8,9 pct., er der i det sidst afsluttede sket en fremgang på 11,4 pct. Alligevel var mælkemængden i 1949 15 pct. under, hvad der indvejedes i 1939. Fedtindholdet i den modtagne sødmælk er steget fra 3,78 pct. i 1948 til 3,93 pct. i 1949, og denne stigning har haft til følge, at forbruget er gået ned med 0,8 kg mælk pr. kg smør. Den gennemsnitlige smørpris, som mejeriet har opnået i regnskabsåret, er 643,5 øre pr. kg. I 1948 var smørprisen 647,5 øre pr. kg. Trods nedgangen i produktionsprisen er mejeriets pengeomsætning som følge af mælkemængdens forøgelse steget med 260 417,58 kr. i sammenligning med foregående år. Regnskabet viser indtægtsposterne:

Salg af 219 633 kg smør	1 442 603,53 kr.
Salg af 294 633 kg ost	938 917,34 »
Salg af valle, mælk og fløde til andelshaverne	414 930,88 »
Detailsalg af mælk og fløde	177 715,37 »
Forskelligt	19 313,29 »
Ialt	<u>2 993 480,41 kr.</u>

Mejeriets driftsudgifter er i 1949 steget med 8 570,71 kr., idet de ialt udgjorde 342 962,84 kr. mod 334 392,13 kr. i 1948; men ses driftsudgifterne i forhold til mælkemængden, har de kun været 4954,9 øre pr. 1000 kg behandlet mælk, medens de i foregående år udgjorde 5383,3 øre. Nedgangen viser sig, som det fremgår af følgende oversigt, på næsten alle regn-

skabsposter og er et udtryk for, hvad stærkere udnyttelse af en virksomheds kapacitet betyder. Trods nedgangen var driftsudgifterne i 1949 meget nær tre gange større end i 1939, og inddrages 1914 i sammenligningen, vil man finde, at der dengang kun medgik ca. en syvendedel af det beløb, som nu kræves for at holde mejeriet i drift.

Oversigt over driftsudgifterne.

	Ialt kr.	Øre pr. 1000 kg mælk				
		1949	1948	1939	1919	1914
Mælkekørsel m. m.	99 395,78	1 436,0	1 634,6	501,4	1 030,0	243,8
Brændsel, elektricitet	52 657,94	760,8	769,5	181,7	599,4	83,0
Smørdritler, mærkestave samt anden emballage ..	27 074,11	391,2	418,0	253,4	87,2	21,6
Salt, farve, løbe m. m.	25 946,67	374,8	395,6	123,9	270,6	30,8
Olie	644,35	9,3	8,1	13,0	15,8	3,8
Kontorudgifter	3 157,50	45,6	53,7	18,5	32,2	11,0
Inventar. vedligeh.	18 757,83	271,0	448,3	135,3	240,2	38,6
Bygningernes »	10 588,01	153,0	88,7	35,6	26,2	5,6
Vognernes »	1 599,48	23,1	20,3	14,3	71,2	26,6
Lønninger	90 253,03	1 303,9	1 393,2	352,0	613,3	152,0
Skatter, forsikringer m. m.	8 314,10	120,1	104,4	62,1	275,8	105,2
Forskelligt	4 574,04	66,1	48,9	24,3	31,7	42,8
	<u>342 962,84</u>	<u>4 954,9</u>	<u>5 383,3</u>	<u>1 715,5</u>	<u>3 293,6</u>	<u>764,8</u>

Mejeriet har en betydelig ostelavning; og i 1949 anvendtes 45 pct. af den modtagne mælk til dette formål. I 1948 aftog osteproduktionen 62,5 pct. af mælkemængden eller 765 120 kg mere end i det sidst afsluttede regnskabsår. Den ved ostelavningen anvendte fedtmængde svarede i 1948 til 94 963 kg smør, i 1949 til 85 541 kg smør. Nedgangen er her 9422 kg.

Af mejeriets regnskab fremgår iøvrigt, at skummetælken af andelshaverne er betalt med 10,93 øre pr. kg. Foregående år var skummetælksprisen 12 øre pr. kg. Sødælken er til andelshaverne betalt med 38,41 øre pr. kg, medens driftsresultatet i 1948 var 37,31 øre pr. kg.

Osteregnskabet.

Indtægt:

Produktion af ost	955 918,11 kr.
Valle	66 924,60 »
Modtaget af ostekontingentfondet	10 660,53 »
Ialt	<u>1 033 503,24 kr.</u>

Udgift:

Ostet af ialt 3 114 800 kg mælk med en smørværdi af 85 541 kg smør	549 417,30 kr.
Skummetmælksværdien 3 029 259 kg à 12,46 øre	377 300,48 »
Driftsudgifter	106 785,46 »
Ialt	<u>1 033 503,24 kr.</u>

Regnskabsudtog fra et stort vestjydske andelsmejeri.

Regnskabsåret går fra 1. oktober 1948 til 30. september 1949.

Af de fire mejerier, hvis regnskaber indgår i årsoversigten, kan det vestjydske opvise den største fremgang i sin mælkemængde, idet denne er vokset fra 4 683 610 kg i 1948 til ialt 5 814 273 kg i 1949. Stigningen svarer til 24,1 pct., og den betyder, at mælkemængdens størrelse nu stærkt nærmer sig førkrigsperiodens. Samtidig kan også konstateres en opgang i sødmælkens gennemsnitlige fedtprocent, som for sidste regnskabsår har været 3,85 mod 3,72 i forrige. Det øgede fedtindhold har haft til følge, at forbruget er faldet fra 23,0 til 22,2 kg mælk til 1 kg smør.

Mejeriets regnskabsform er ændret fra 13. maj 1949, og da der herefter er benyttet andre værdier, f. eks. for skummetmælken, lader en direkte sammenligning med foregående års indtægtsposter sig ikke foretage. De vigtigste tal for 1949 er:

Salg af smør	1 635 923,58 kr.
» » ost	56 633,91 »
» » sødmælk	58 348,87 »
» » skummetmælk	244 845,72 »
» » fløde	19 698,35 »
» » valle (spildmælk)	7 580,80 »
Forskelligt (kartoffelkogning m. m.)	28 559,47 »
Ialt	<u>2 051 590,70 kr.</u>

Regnskabsforandringen skyldes, at mejeriet i 1949 påbegyndte en fabrikation af ost, ved hvilken 384 300 kg mælk i årets løb har fundet anvendelse.

Oversigt over driftsudgifterne.

	Ialt kr.	Øre pr. 1000 kg mælk				
		1949	1948	1947	1946	1939
Kørsel af mælk o.a.	90 991,58	1 565,0	1 986,3	1 830,6	1 543,5	476,5
Lønninger	41 963,45	721,7	837,4	730,6	590,0	215,8
Brændsel og elektricitet	16 295,99	280,2	576,4	558,1	177,9	96,3
Emballage til smør	24 541,13	422,1	426,5	272,3	302,0	216,6
Rengøringsmidler, salt, farve, olie ..	3 713,04	63,9	83,4	91,1	63,5	47,4
Vedligeh. af inventar og bygninger	11 055,91	190,1	117,5	178,5	150,3	52,6
Skatter, forsikringer og foreninger	4 459,32	76,8	89,9	78,7	66,3	38,9
Renter	4 054,25	69,7	49,4	12,9	17,3	34,8
Andre udgifter ...	2 711,70	46,6	53,4	39,8	40,0	20,6
	<u>199 786,37</u>	<u>3 436,1</u>	<u>4 220,2</u>	<u>3 792,6</u>	<u>2 950,8</u>	<u>1 199,5</u>

Mejeriets samlede driftsudgifter er i forhold til 1948 steget med 2126,05 kr.; men omregnet på mælkemængde, fremgår der af regnskabet en nedgang på ikke mindre end 784,1 øre pr. 1000 kg mælk. Mest bemærkelsesværdig er den billigere kørsel og brændselsudgifternes halvering. Regnskabet oplyser dog for brændselets vedkommende, at der yderligere er medgået for 18 700 kr. til kartoffelkogningen, som har indbragt mejeriet 21 700 kr.

Mejeriet har i 1949 udbragt den modtagne sødmælk i 37,40 øre pr. kg. Den anvendte skummetmælkspris har været 11,02 øre pr. kg.

Regnskabsudtog fra et andelsmejeri med salg til en kondenseringsfabrik.

Regnskabsåret går fra 1. oktober 1948 til 30. september 1949.

Regnskabet fra et andelsmejeri med salg til en kondenseringsfabrik er gennem mange år medtaget i oversigten for

at oplyse om forholdene, hvor en stor del af den indvejede mælk sælges til anvendelse andet sted. Salget er meget betydeligt. Det skaffede i 1949 mejeriet 40,9 pct. af sin indtægt, medens 38,5 pct. heraf stammede derfra i 1948. Afsætningen omfattede såvel fløde som sødmælk og skummetmælk. De to første produkter gik udelukkende til kondenseringsfabrikken. Skummetmælk blev foruden af denne også aftaget af et nærliggende konsummælksmejeri. De afsatte mængder samt de opnåede priser var sidste år følgende:

46 824,3 kg fløde à 245,56 øre pr. kg,
859 809 » sødmælk à 41,86 øre pr. kg,
746 118 » skummetmælk à 12,26 øre pr. kg.

Oversigt over regnskabets hovedresultater.

	1949	1948	1947	1946
Indvejet mælkemængde, kg.	3 345 035	2 904 577	3 086 905	3 482 761
Mejeriets gennemsnitsfedtprocent	3,85	3,77	3,84	3,80
Smørrets gennemsnitspris (øre pr. kg)	641,0	655,0	497,0	415,7
Sødmælken udbragt i (øre pr. kg)	36,60	37,60	29,90	25,00
Andelshaverne har betalt den skummede mælk med (øre pr. kg)	11,35	12,80	10,85	9,15
Driftsudgifter (øre pr. 1000 kg)	4 090	4 130	3 990	3 000

Af mejeriets regnskab fremgår iøvrigt, at mælkemængden er forøget 15,2 pct. i sammenligning med foregående års. Fedtprocenten er steget fra 3,77 til 3,85. Forbruget er som følge heraf dalet fra 23,0 til 22,6 kg mælk til 1 kg smør. Driftsudgifterne er gået ned i forhold til den modtagne mælk; men da priserne, der opnåedes for mejeriets produkter, samtidig har været faldende, er årets hovedresultat blevet, at sødmælken i 1949 kun er udbragt i 36,60 øre pr. kg mod 37,60 øre pr. kg i 1948.